

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BIZOTTSÁGA

Brüsszel, 18.6.2007
COM(2007) 328 végleges

A BIZOTTSÁG JELENTÉSE A TANÁCSNAK

**a magánszektorban tapasztalható korrupció elleni küzdelemről szóló, 2003. július 22-i
2003/568/IB tanácsi kerethatározat 9. cikke alapján**

{SEC(2007) 808}

A BIZOTTSÁG JELENTÉSE A TANÁCSNAK

a magánszektorban tapasztalható korrupció elleni küzdelemről szóló, 2003. július 22-i 2003/568/IB tanácsi kerethatározat 9. cikke alapján

1. BEVEZETÉS

A Tanács¹ az Európai Unióról szóló szerződés VI. címe alapján elfogadta a magánszektorban tapasztalható korrupció elleni küzdelemről szóló, 2003. július 22-i 2003/568/IB tanácsi kerethatározatot². Amint a kerethatározat (10) preambulumbekzdése kimondja, célja a következő:

„...annak biztosítása, hogy mind a köz-, mind a magánszektorban tapasztalható korrupció bűncselekménynek minősüljön a tagállamokban, hogy a jogi személyeket is felelősségre lehessen vonni e bűncselekményekért, és hogy e bűncselekmények hatékony, arányos és visszatartó erejű szankciót vonjanak maguk után.”

A kerethatározat középpontjában az a követelmény áll, hogy a tagállamok³ büntessék azt a kétféle magatartást, amelyek a következőképpen összegezhetők (a kerethatározat 2. cikke szerint):

- bármilyen megvesztegetésre tett ígéret, ajánlat vagy egy magánszektorhoz tartozó személy megvesztegetése azzal a céllal, hogy e személy kötelelességeit megszegve cselekedjen vagy tartózkodjon a cselekvéstől;
- bármilyen megvesztegetés kérése, vagy a megvesztegetés vagy annak ígéretének az elfogadása a magánszektorban végzett munka során azért, hogy az érintett kötelelességeit megszegve cselekedjék vagy tartózkodjon a cselekvéstől.

A Bizottság alapvető fontosságúnak tartja a korrupció kezelését, bárhol is forduljon elő. A magánszektorban tapasztalható korrupció közvetlenül befolyásolja a versenyképességet és a gazdasági fejlődést. A magánszektorra érintő korrupció leküzdésével a tagállamok megszilárdítják a belső piacot és megerősítik gazdaságaikat. Ezek az intézkedések pozitívan fognak hatni továbbá az Európai Közösség külkereskedelmi partnereivel ápolat kapcsolataira is.

A jogi eszközök kialakulása

A korrupció megelőzése és az ellene folytatott küzdelem régóta kiemelt jelentőségű kérdés az EK szemében. Az EK 1995-től kezdve – a magánszektorban tapasztalható korrupcióról szóló együttes fellépés elfogadását megelőzően – számos, a korrupcióval foglalkozó jogi eszközt fogadott el. E korábbi eszközök a következők:

¹ Az Európai Unió Tanácsának 2003. július 22-én Brüsszelben tartott 2524. ülése (mezőgazdaság és halászat)

² HL L 192, 2003.7.31., 54. o.

³ Ebben a jelentésben a „tagállamok” kifejezés az EU-25-re vonatkozik; Romániát és Bulgáriát felkérlek, hogy az esetlegesen elkészülő, következő jelentéshez járuljon majd hozzá.

- az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek védelméről szóló, 1995. évi egyezmény és az ahhoz csatolt jegyzőkönyvek⁴

- az Európai Közösségek tisztviselőit és az Európai Unió tagállamainak tisztviselőit érintő korrupció elleni küzdelemről szóló, 1997. évi egyezmény⁵

A figyelem ezt követően a magánszektorra irányult, és kidolgozták a magánszektorban tapasztalható korrupcióról szóló együttes fellépést (1998. december 22-i (98/742/IB) együttes fellépés)⁶. Ez az együttes fellépés tekinthető a korrupció által a belső piacra és a nemzetközi kereskedelemre gyakorolt hatás kezelésére irányuló első lépésnek. A közös fellépés a következőkre szólította fel a tagállamokat:

- a magánszektorban tapasztalható mind passzív, mind aktív korrupciót bűncselekményként határozzák meg, legalább abban az esetben, ha ez a magatartás a szerződések odaítélésével kapcsolatban a verseny torzulásához vezet,

- állapítsák meg a jogi személyek aktív korrupcióval kapcsolatos felelősségét.

A magánszektorban tapasztalható korrupcióval kapcsolatban más szervek által elfogadott jogi eszközök

Meg kell jegyezni, hogy az 1990-es évek végén az Európa Tanács is számos intézkedést és jogi eszközt dolgozott ki – többek között a korrupcióról szóló büntetőjogi egyezményt⁷ – a korrupció különféle aspektusainak kezelésére. Az egyezmény cikkeit tartalmazott a magánszektorbeli korrupcióról (7. cikk – aktív megvesztegetés és 8. cikk – passzív megvesztegetés). Ezek átfogóbbak voltak az együttes fellépésben, majd pedig a kerethatározatban alkalmazott megközelítésénél, mivel a verseny torzulásához vezető magatartásra vonatkozóan nem írtak elő semmiféle korlátozást. Az egyezmény tartalmazott egy rendelkezést a társasági felelősségre vonatkozóan is (18. cikk), amelynek hatálya szűkebb a kerethatározaténál, mivel nem terjed ki a passzív megvesztegetésre. Miközben mind a kerethatározat, mind pedig az egyezmény azt írja elő, hogy a „jogi személy” kifejezés az alkalmazandó nemzeti jogban szereplő kifejezés fogalommeghatározásán alapul, a kontextus esetlegesen szélesebb a kerethatározatban, mivel az a passzív és aktív korrupció bűncselekményének hatályát kifejezetten kiterjeszti a profitorientált és nonprofit jogalanyok által végzett üzleti tevékenységekre.

Az Európa Tanács büntetőjogi egyezményét ez idáig minden tagállam aláírta, de csak 19 ratifikálta⁸. Egyes tagállamok – amint azt a ratifikációs eljárás lehetővé teszi – fenntartásokkal éltek egy vagy több, fent említett cikkel kapcsolatban.⁹ Noha az Európa Tanács mechanizmusa, a GRECO által végzett második értékelési forduló (2003–2005) bevonta hatálya alá a társasági felelősségről szóló 18. cikket is, figyelme nem terjedt ki a

⁴ HL C 316, 1995.11.27., 3. o.

⁵ HL C 195, 1997.6.25., 1. o.

⁶ A Tanács által az Európai Unióról szóló szerződés K.3. cikke alapján elfogadott, a magánszektorban tapasztalható korrupcióról szóló, 1998. december 22-i 98/742/IB együttes fellépés, HL L 358., 1998.12.31., 2–4. o.

⁷ A korrupcióról szóló büntetőjogi egyezmény t (ETS No. 173 Strasbourg, 1999.1.27.) <http://conventions.coe.int/Treaty>

⁸ A kivételek: Ausztria, Franciaország, Németország, Görögország, Olaszország és Spanyolország.

⁹ Belgium, Cseh Köztársaság, Lengyelország – 7. és 8. cikk; Egyesült Királyság – 7. cikk; Magyarország –8. cikk

magánszektorban tapasztalható korrupcióról szóló 7. és 8. cikke. Ennek megfelelően ez a jelentés nem tartalmaz az Európa Tanács által végzett értékelésekre vonatkozó kereszthivatkozásokat.

Az Egyesült Nemzetek Szervezete szintén foglalkozott a magánszektorbeli korrupcióval. Az ENSZ 2003. évi korrupció elleni egyezményének (UNCAC) 12. cikke nem követeli meg, hogy a részes felek a magánszektorbeli korrupciót bűncselekményként határozzák meg. Az egyezmény hatálya elsősorban arra korlátozódik, hogy arra ösztönözze a részes feleket, hogy a magánszektorbeli korrupció megelőzése, a számviteli és könyvvizsgálati normák megerősítése és az átláthatóság ösztönzése céljából intézkedéseket hozzanak, valamint hogy ezek megszegése esetére polgári, közigazgatási vagy büntetőjogi szankciókat léptessenek életbe.

A dán kezdeményezés

2002 júliusában Dánia keretirányelvre irányuló kezdeményezést¹⁰ nyújtott be, amelynek elfogadását követően az együttes fellépést hatályon kívül helyezték.

A kezdeményezés a korábbinál szélesebb alkalmazhatósági kört biztosít azáltal, hogy külön hivatkozásban foglalkozik a „jogtisztelő társadalmat” fenyegető korrupcióval, a korrupció által okozott „versenytorzulással” és a „tartós gazdasági fejlődés” megakadályozásával [(7) preambulumbekzdés]. A kezdeményezés értelmében a kerethatározat célja a következő:

„... különösen annak biztosítása, hogy a magánszektorban tapasztalható, mind az aktív, mind pedig a passzív korrupció bűncselekménynek minősüljön valamennyi tagállamban, hogy a jogi személyeket is felelősségre lehessen vonni az ilyen bűncselekményekért, és hogy az ilyen bűncselekmények hatékony, arányos és visszatartó erejű szankciókat vonnak maguk után [(8) preambulumbekzdés].

A kerethatározat elfogadása

Amint azt az elfogadó tanácsi ülés jegyzőkönyve rögzíti¹, három tagállam (Németország, Írország és Olaszország) tett nyilatkozatot a jegyzőkönyvben. Írország kijelentette, hogy a „feljelentésekre” nem terjed ki a „kötelességszegés” (1. cikk) fogalommeghatározása, amely a „hűtlen magatartásra” vonatkozik. Németország kijelentette, hogy „üzleti tevékenység folytatása során” kifejezést (2. cikk (1) bekezdése) úgy fogja értelmezni, hogy az hivatkozást tartalmazzon az áruk vagy kereskedelmi szolgáltatások beszerzésével kapcsolatos tevékenységekre is. Mind Németország, mind pedig Olaszország kijelentette, hogy a 2. cikk (1) bekezdése hatályát azokra a magatartásokra fogja korlátozni, amelyek versenytorzulást vonnak vagy vonhatnak maguk után az áruk, illetve kereskedelmi szolgáltatások beszerzéséhez kapcsolódóan (2. cikk (3) bekezdés).

2. A JELENTÉS CÉLJA ÉS AZ ÉRTÉKELÉS MÓDSZERE

A tanácsi kerethatározatok az elérendő célokat illetően kötelezőek a tagállamokra, a forma és az eszközök megválasztását azonban a nemzeti hatóságokra hagyják. A kerethatározatoknak nincs közvetlen hatálya.

¹⁰ A Dán Királyság kezdeményezése a magánszektorban tapasztalható korrupció elleni küzdelemről szóló tanácsi kerethatározat elfogadása céljából (2002/C 184/04)

Mivel a harmadik pillérben a Bizottságnak nincs hatásköre jogsértési eljárást kezdeményezni egy tagállam ellen, e jelentés jellege és célja a megtett végrehajtási intézkedések tényszerű értékelésére korlátozódik.

A jelentés az 1–7. cikkekre összpontosít (adott esetben rövid hivatkozással a 10. cikke), és jelzi a tagállamok által a 2. és 7. cikk értelmében tett nyilatkozatokat. A jelentés nem foglalkozik a 8., a 9. és a 11. cikkel sem, mivel ezeket a rendelkezéseket nem kell végrehajtani.

A Bizottság által az e jelentés vonatkozásában elfogadott értékelési kritériumok a 2001-ben¹¹ a kerethatározatok végrehajtásának értékelésére elfogadott általános kritériumok (gyakorlati hatékonyság, egyértelműség és jogbiztonság, az átültetésre rendelkezésre álló határidő teljes körű alkalmazása és betartása). Másodsorban, az e kerethatározat esetében specifikus kritériumokat is alkalmazták, az egyes cikkek elemzésével összefüggésben pedig további részletekkel szolgálnak az alábbiakban.

A kerethatározat 9. cikkének (1) bekezdése előírta, hogy a tagállamok megtegyék a szükséges intézkedéseket, hogy e kerethatározat rendelkezéseinek 2005. július 22-e előtt megfeleljenek. A 9. cikk (2) bekezdése előírta számukra, hogy eljuttassák a Tanács Főtitkárságának és a Bizottságnak az e kerethatározat alapján rájuk háruló kötelezettségek nemzeti jogba történő átültetéséről szóló rendelkezések szövegét.

Két tagállam (NL, FI) az előírt időpont előtt adta meg válaszát és nyújtotta be jogszabályát a Bizottságnak. További 21 tagállam válaszolt ezt követően, amely tagállamok közül a Cseh Köztársaság benyújtotta jogszabálytervezetét (az 5. és a 6. cikk kivételével), míg Görögország és Spanyolország jelezte, hogy jogszabályaik kidolgozás alatt állnak, ez ideig azonban nem nyújtották be szövegeiket. Ciprus és Málta mindmáig nem válaszolt.

Számos tagállam egyfajta indokolást küldött, amelyben felhívták a figyelmet azokra a nyilatkozatokra, amelyeket tenni kívánnak, mások azzal a lehetőséggel éltek, hogy indokolást és megfelelőségi táblázatot küldjenek, amelyben – a megfelelő jogszabály-hivatkozásokkal alátámasztva – kifejtették a jogszabályukban alkalmazott általános és konkrét megközelítést. Ami az átültető rendelkezések szövegének eljuttatására irányuló kötelezettséget illeti, Dánia nem biztosított semmiféle szöveget máskülönben igen részletes kommentárja alátámasztására, míg számos tagállam hiányos szöveget nyújtott be. Ezeket részletesebben a vonatkozó intézkedések tárgyalásakor fejtik ki.

A jelentés tehát a 20 tagállam által rendelkezésre bocsátott, az átültetésre vonatkozó kommentárokat és jogszabályokat, továbbá a Cseh Köztársaság által a jogszabálytervezetre vonatkozóan benyújtott néhány megjegyzést elemzi.

1. cikk - Fogalommeghatározások

Kevés tagállam adott erre a cikkekre akár részleges választ is. Más tagállamok abbéli nézetüknek adtak hangot, hogy erre sürgős reakciónak kell lennie. A Bizottság véleménye azonban az, hogy a nemzeti jogszabályokban szereplő fogalommeghatározások alkalmazására vonatkozó információ rendkívül hasznos lenne ahhoz, hogy egyértelművé váljon, miként kezelik a nemzeti jogszabályok ezeket a fogalmakat. Az erre vonatkozó információ hiányában a Bizottság nem tud megbizonyosodni arról, vajon a kerethatározatot helyesen

¹¹ COM(2001) 771, 2001.12.13., 1.2.2. pont

ültették-e át: például a „jogi személy” fogalommeghatározására vonatkozó információ alapvető fontosságú az 5. cikk átültetésének elemzésével kapcsolatban.

2. cikk – Aktív és passzív korrupció a magánszektorban

A 2. cikk a 2003. évi kerethatározat középpontja. Nemcsak az aktív, illetve passzív korrupcióval kapcsolatos fogalmakat és bűncselekményeket tartalmazza, hanem a belső piacon túlra is kiterjeszti a bűncselekmények hatályát, kivéve, ha egy tagállam kifejezetten a határvonal megtartásáról nyilatkozik.

A 2. cikk a 20 tagállam közül a legtöbb számára problémásnak bizonyult. Csupán kettő (BE, UK) ültette át helyesen annak valamennyi elemét. A 2. cikk (1) bekezdésében szereplő egyik követelmény kivételével azonban ezt PT és IE is megtette. Miközben elmondható, hogy a tagállamok bizonyos mértékig bűncselekménynek minősítették a magánszektorban tapasztalható aktív és passzív korrupciót, számos olyan kérdés van, amellyel a tagállamok nem foglalkoztak megfelelően. Ez komoly aggodalmat okoz, mivel a kihagyott elemek azt jelentik, hogy a jogszabály könnyen kijátszható. A tagállamokat felkérjük, hogy sürgősen foglalkozzanak ezekkel a hézagokkal.

A 2. cikk (1) bekezdése állapítja meg a tagállamokra háruló azon kötelezettséget, hogy **az üzleti tevékenység végzésével kapcsolatban elkövetett aktív és passzív korrupció bűncselekménynek minősüljön**. Az elemzés megkönnyítése érdekében a jogszabályokat a 2. cikk (1) bekezdésének a) pontjában (aktív korrupció) illetve a 2. cikk (1) bekezdésének b) pontjában (passzív korrupció) szereplő leírás hét eleme által nyújtott keret ellenében vizsgálták. Mivel a legtöbb tagállam jogszabálya mindkettő esetében igen hasonló volt, a következő megjegyzések csak az aktív korrupció bűncselekményére (2. cikk, (1) bekezdés, a) pont) vonatkoznak.

- „megígérése, ajánlása vagy megadása”

Tizenegy tagállam felelt meg e követelménynek, hét (EE, HU, IT, NL, PL, PT, SK) azonban kihagyta az „ajánlást”, LU kihagyta a „megadást”, LV pedig kihagyta a „megígérést”.

- „közvetlenül vagy közvetítő útján”

Mind a 20 tagállam előírja a közvetlen korrupció esetében. 8 tagállam (AT, DE, FI, IT, NL, PL, SE, SI) azonban vagy a közvetítőket hagyta ki vagy pedig módosította a bűncselekmény lényegét, ezáltal a közvetítő felelősségéről rendelkezve (EE) a közvetítőt igénybe vevő személy helyett.

- „olyan személy, aki bármilyen minőségben vezeti a magánszektorba tartozó jogalanyt, vagy annak dolgozik”

Egyes tagállamok nem foglalkoztak a „vezeti” (AT, DE, LV, SE) vagy a „dolgozik” (IT, LU, LV, PL) kifejezés teljes alkalmazási körével, EE pedig nem nyújtott információt erre vonatkozóan.

- „magánszektorba tartozó jogalany”

Ezzel 18 tagállam egyértelműen foglalkozott, EE azonban nem nyújtott információt, LU pedig nem határozta meg a „jogalany” kifejezés fogalmát.

- „bármilyen jogtalan előny”

Tizennégy tagállam felelt meg e követelménynek. Öt (DE, EE, FI, LT, NL) azonban nem foglalkozott az immateriális előnyökkel. IE jelezte, hogy e kérdésről jogszabályt dolgoz ki.

-,e személy vagy egy harmadik személy javára”

Miközben FR és EE nem nyújtott információt erről, 16 tagállam bűncselekménynek nyilvánította egy személy vagy harmadik személy javára történő előny biztosítását, IT és NL azonban kihagyta jogszabályából a harmadik személyre vonatkozó elemet.

- „kötelességeit megszegve cselekedjen vagy tartózkodjon a cselekvéstől”

Tizenhárom tagállam teljesítette ezt a követelményt. Négy tagállam (HU, PL, SE, SI) nem foglalkozott a „tartózkodjon”, míg DE és LT nem foglalkozott a „kötelességeit megszegve” elemmel. EE nem nyújtott információt ebben a kérdésben.

A **nonprofit jogalanyokkal** kapcsolatos korrupció (2. cikk (2) bekezdés) tekintetében gyakori volt az olyan információ hiánya, amelyre az elemzést alapozni lehetett volna. Lehetőség szerint, ha a vonatkozó anyag másutt megtalálható volt – például a jogi személyek felelősségéről szóló 5. cikkel kapcsolatban –, akkor ezeket használták. Mindezek ellenére 10 tagállamban (AT, FI, HU, IT, LT, LU, LV, PL, SE, SK) a helyzet továbbra sem egyértelmű.

A kerethatározat értelmében egy tagállam az aktív és passzív korrupció bűncselekményének alkalmazási körét olyan magatartásra korlátozhatja, amely versenytorzulást von maga után (2. cikk (3) bekezdés), de megköveteli, hogy e célból a tagállam nyilatkozzon. A kerethatározat 2. cikkének (4) bekezdése nemcsak azt írja elő, hogy az ilyen nyilatkozatot – annak elfogadásakor – közölni kell a Tanáccsal, hanem ezek érvényességét is a 2005. július 22-től számított öt évre korlátozza, ugyanakkor a 2. cikk (5) bekezdése előírja, hogy a Tanács a határidő lejárta előtt vizsgálja felül, hogy e nyilatkozatok megújíthatóak-e vagy sem. Amennyiben a tagállamok – akár a Tanácsnál hivatalosan, akár az átültetési dokumentációjukhoz csatolt levélben – nyilatkozatokat tettek (2. cikk (3) bekezdés), úgy ezeket figyelembe vették. Ilyen nyilatkozatot adott DE, IT és PL. E nyilatkozatok megújíthatóságáról a Tanács 2010. július 22-e előtt dönt (2. cikk (5) bekezdés). AT is tett nyilatkozatot arról, hogy a 2. cikk általa át nem ültetett bármely aspektusa tekintetében kihasználja a 2. cikk (3) bekezdése szerinti kivételre vonatkozó záradékot. A Bizottság nézete szerint AT megközelítése túlmegy a 2. cikk (3) bekezdésének alkalmazási körén, és felkéri AT-t, hogy gondolja át álláspontját.

3. cikk – Felbujtás és bűnsegély

Ez a cikk a korrupcióban – felbujtással és bűnsegéllyel – történő másodlagos részvételre összpontosít. Nem foglalkozik a bűncselekmények kísérletével.

Az átültetés általános szintje igen magas: 18 tagállam (AT, BE, DK, EE, FI, DE, HU, IE, IT, LT, LU, LV, NL, PL, PT, SE, SK, SL) teljesítette a 3. cikk követelményeit, csakúgy, mint az Egyesült Királyság (Skócia kivételével).

4. cikk – Büntetések és egyéb szankciók

Azon túlmenően, hogy a kerethatározat a 4. cikk (1) bekezdésében megköveteli, hogy a bűncselekmények „hatékony, arányos és visszatartó erejű” büntetéssel legyenek büntethetők,

a 4. cikk (2) bekezdése megköveteli a tagállamoktól, hogy az aktív és passzív korrupció bűncselekményét sújtó büntetésként legalább egytől három évig terjedő, „minimum–maximum” szabadságvesztés-büntetésről rendelkezzenek, és nem tartalmaz semmiféle hivatkozást az aktív vagy passzív korrupció enyhébb eseteire vonatkozó büntetésfajták előírására. A 4. cikk (3) bekezdése annyiban újító jellegű, hogy olyan követelményt állapít meg, amelynek értelmében a tagállamoknak – alkotmányos szabályaikkal és elveikkel összhangban – bizonyos körülmények esetén elő kell írniuk a természetes személyek ideiglenes eltiltását ezen egyedi vagy hasonló üzleti tevékenység hasonló beosztásban vagy minőségben történő folytatásától.

Megjegyzendő, hogy a 4. cikk (1) bekezdésére vonatkozóan nyújtott információkban számos tagállam figyelmét elkerülték a 3. cikk alapján előírt büntetések. Amennyiben lehetséges volt, ezeket a magára a 3. cikkre vonatkozóan nyújtott információk alapján illesztették be.

Tizenegy tagállam (DK, EE, FI, DE, IE, IT, LT, LU, NL, PL, SE) ültette át teljes mértékben a 4. cikket.

Megjegyzendő, hogy AT a szabadságvesztés-büntetés felső hataraként a kerethatározat 4. cikkének (2) bekezdésében előírt alsó határnál alacsonyabb időszakot ír elő.

A tagállamok többsége megfelelt a 4. cikk (3) bekezdésében megállapított követelménynek.

5. cikk – Jogi személyek felelőssége

A jogi személyek felelőssége továbbra is nehéz kérdés marad egyes tagállamok számára. Három tagállamnak (AT, IT, SK) még vagy be kell fejeznie a jogalkotást ebben a témában vagy esetükben – például a Szlovák Köztársaságban – a parlament elutasította a jogszabályt és így nem ültették át sem a kerethatározat 5. cikkét, sem pedig annak 6. cikkét. Ezen túlmenően Írország jogszabályt alkot, hogy az 5. cikk (2) bekezdésével külön foglalkozzon.

Csak öt tagállam (LT, LU, NL, PL, SI) ültette át teljesen az 5. cikket. Tizenhárom ültette át az 5. cikk (1) bekezdését, ez a szám valamivel alacsonyabb az 5. cikk (2) bekezdése (6 tagállam) és az 5. cikk (3) bekezdése esetében (10 tagállam) megfigyelnél. Az elemzéssel kapcsolatban itt tapasztalható különös nehézség a tagállami információk hiánya volt, ami különösen az 5. cikk (2) és (3) bekezdése esetén volt nyilvánvaló. Mivel – a fent említetteknek megfelelően – három tagállamnak még jogszabályt kell alkotnia az 5. cikk vonatkozásában, úgy kell tekinteni, hogy az 5. cikk az esetleges következő jelentésekben további részletes elemzést igényel.

6. cikk – Jogi személyekre alkalmazandó szankciók

Amint az az 5. cikkel kapcsolatban is kiderült, három tagállam (AT, IT, SK) nem rendelkezik hatályos jogszabállyal az 5. vagy a 6. cikk átültetésére. Luxemburg jelezte, hogy jogszabályt alkot, hogy előírja a jogi személyek pénzbírsággal sújtásának lehetőségét.

Mivel mind az 5., mind pedig a 6. cikk a jogi személyekkel foglalkozik, a tagállami jogszabályokkal vagy az 5. cikk vonatkozásában az általuk nyújtott információkkal kapcsolatos nehézségek, valamint az azokban meglévő hézagok kihatottak a 6. cikk átültetési arányára. Öt tagállam (DK, LT, NL, PL, SI) ültette át a cikket teljes mértékben. Számos tagállamtól kérnek további információkat helyzetük értékelése érdekében.

Azokban az esetekben, amikor a tagállamok (BE, FI) a szankció mértéket csak az euró előtti pénznemben írták elő, felkérték őket, hogy értékelés céljából euróban kifejezve továbbítsák a szankciók mértékét.

7. cikk – Joghatóság

Bár a Bizottság elismeri, hogy a joghatósággal kapcsolatos intézkedések a kerethatározatok állandó elemei, arra sürgeti a tagállamokat, hogy az ilyen cikkekkel kapcsolatban adott válaszokban a tájékoztatás ugyanazon szintjét biztosítsák, mint a tárgyspecifikus cikkekkel kapcsolatban. A tagállamok által az e cikk tekintetében adott válaszok egyenetlensége miatt a Bizottság ebben a szakaszban a cikk átültetésére vonatkozóan nem tudott teljes képet alkotni. A tagállamokat felkéri, hogy kellő időben adjanak jó minőségű tájékoztatást, ezáltal segítve bármely későbbi jelentés elkészítését.

Ez az információhiány hozzájárult az átültetés alacsony szintjéhez – a rendelkezésre bocsátott információk alapján csak három tagállamról (DK, DE, UK) mondható el, hogy átültették ezt a cikket. A kifejezetten a *részben* a tagállam területén elkövetett bűncselekmények (a 7. cikk (1) bekezdésének a) pontja) vonatkozásában nyújtott információ hiánya volt a második olyan fő tényező, amely ehhez hozzájárult. Természetesen lehetséges, hogy a tagállami jogszabályok vélelmezik, hogy a területükön elkövetett bűncselekményekkel kapcsolatos joghatóságra vonatkozó hivatkozás magába foglalja ezt az elemet, de ez a vélelem az elemzésben nem tehető meg anélkül, hogy erre a jogszabályszöveg vagy az azt kísérő kommentár kifejezetten utalna. Végül pedig egyértelmű, hogy számos tagállam nem foglalkozott jogszabályában a 7. cikk (1) bekezdésének c) pontjában szereplő lehetőséggel, amely szerint a joghatóságot átveszi, ha a bűncselekményt olyan jogi személy javára követték el, amelynek székhelye a területén van, és a tagállamok vagy elutasító nyilatkozatokat tettek vagy válaszukban egyáltalán nem nyújtottak információt.

10. cikk – Területi hatály

A 10. cikkel összefüggésben az Egyesült Királyság jelezte, hogy Gibraltár „átülteti ezt a rendelkezést, amint azt a jogalkotási idő lehetővé teszi”, de ez idáig nem küldte meg a kihirdetett jogszabály szövegét.

Folyamatban lévő jogalkotás – Cseh Köztársaság

Csehország indokolást és egy olyan összehasonlító táblázatot nyújtott be, amely tartalmazza büntetőjogi kódextervezete vonatkozó szakaszainak szövegét. Arról tájékoztatta a Bizottságot, hogy – az 5. és a 6. cikktől eltekintve – jogszabálytervezete összeegyeztethető a kerethatározat rendelkezéseivel. Ezt követően azonban nem tájékoztatta a Bizottságot az e jogszabálytervezettel kapcsolatos előrehaladásról, és ennek megfelelően – mivel úgy tűnik, hogy a szöveget a parlamenti eljárások keretében még mindig módosítják – a Bizottság e jelentés mellékletében csak általános megjegyzéseket tesz e tekintetben.

3. A KERETHATÁROZATRA IRÁNYULÓ TOVÁBBI LÉPÉSEK

A Bizottság megragadja ezt a lehetőséget, hogy két olyan kérdésre hívja fel a figyelmet, amelyekkel az elkövetkezendő években foglalkozni kell:

- **„Átalakítás”**

Amint azt a Bizottság „A Bíróság 2005. szeptember 13-i ítéletének (a C-176/03. sz. Bizottság kontra Tanács ügy) jelentőségéről” szóló közleményében (COM(2005) 583 végleges/2 Brüsszel, 2005.11.24.) jelezte, a magánszektorban tapasztalható korrupció elleni küzdelemről szóló tanácsi kerethatározat az egyik olyan jogi eszköz, amelyet az ítélet érint. Az ítélet arra utal, hogy a tanácsi kerethatározat jogalapja módosításra szorul. A tanácsi kerethatározat következményeivel és az elfogadandó megközelítéssel későbbi időpontban foglalkoznak.

- **A 2. cikk Tanács általi felülvizsgálata, a 2. cikk (5) bekezdésében előírtak szerint**

A 2. cikk (4) bekezdésénél fogva a tagállamok által a 2. cikk (3) bekezdése alapján tett nyilatkozatok 2010. július 21-én hatályukat veszítik. A 2. cikk (5) bekezdése kötelezi a Tanácsot, hogy eddig az időpontig vizsgálja felül a 2. cikket „a (3) bekezdés szerinti nyilatkozatok megújíthatóságának megfontolása érdekében”. Négy tagállam (AT, DE, IT, PL) tett nyilatkozatot.

4. KÖVETKEZTETÉSEK

Meg kell jegyezni, hogy az elérendő eredmény tekintetében a kerethatározatok¹² – jellegüknél fogva – kötelezőek a tagállamokra, de a nemzeti hatóságok feladata a végrehajtás formájának és módszerének megválasztása. A kerethatározatok nem közvetlen hatályúak. Mivel a Bizottság a harmadik pillér alapján nem jogosult jogsértési eljárást kezdeményezni a tagállamok ellen, e jelentés jellege és célja a 23 (a korábban ismertetett okok miatt gyakorlatilag 20) tagállam által meghozott átültetési intézkedések tényszerű értékelésére korlátozódik.

A 20 tagállam általi átültetés mértékét tartalmazó összefoglaló táblázat

I = nincs/elégtelen információ N = nem ültették át R = részben ültették át T = teljesen átültették

TÁ	1. cikk	2. cikk	3. cikk	4. cikk	5. cikk	6. cikk	7. cikk (1) bekezdése
AT	I (JSz) I (KSz)	R	T	R	N	N	I
BE	T (JSz) T (KSz)	T	T	I	R	I	R

¹² Az Európai Unióról szóló szerződés 34. cikke (2) bekezdésének b) pontja

DE	I (JSz) I (KSz)	R	T	T	R	R	T
DK	T (JSz) I (KSz)	R	T	T	R	T	T
EE	T (JSz) T (KSz)	R	T	T	R	R	I
FI	T (JSz) I (KSz)	R	T	T	R	R	I
FR	I (JSz) T (KSz)	R	I	R	R	I	I
HU	T (JSz) I (KSz)	R	T	R	I	R	R
IE	T (JSz) T (KSz)	R	T	T	R	R	R
IT	I (JSz) I (KSz)	R	T	T	N	N	R
LT	T (JSz) T (KSz)	R	T	T	T	T	I

LU	I (JSz) I (KSz)	R	T	T	T	R	R
LV	I (JSz) I (KSz)	R	T	R	R	R	R
NL	I (JSz) T (KSz)	R	T	T	T	T	R
PL	T (JSz) T (KSz)	R	T	T	T	T	R
PT	T (JSz) T (KSz)	R	T	R	R	R	R
SE	I (JSz) I (KSz)	R	T	T	R	R	R
SK	I (JSz) I (KSz)	R	T	R	N	N	R
SI	T (JSz) I (KSz)	R	T	R	T	T	R
UK	T (JSz) I (KSz)	T	T (Anglia, Wales és Észak-Írország) I (Skócia)	R	R	R	T
Átültetés összesen	10 (JSz) 8 (KSz)	2	18	11	5	5	3

(JSz) = Jogi személy KSz = Kötelezettségszegés

Záró megjegyzések

A Bizottság számára aggályos, hogy e tanácsi kerethatározat átültetése még mindig csak ilyen korai szakaszban van a tagállamokban. A Bizottság emlékezteti a tagállamokat a magánszektorban tapasztalható korrupció elleni küzdelemnek általuk tulajdonított fontosságra¹³. Ezen túlmenően a Bizottság megjegyzi, hogy ennek fontossága az Európa Tanács korrupcióról szóló 1999. évi büntetőjogi egyezményében és az ENSZ 2003. évi korrupcióelleni egyezményében is tükröződik. A magánszektor e gazdasági fenyegetés elleni hatékony védelmének alapja a nemzeti szinten történő erős és átfogó jogi szabályozás.

A Bizottság felszólítja a tagállamokat, hogy vegyék figyelembe ezt a jelentést, és ragadják meg a lehetőséget, hogy – a kerethatározat 9. cikke szerinti kötelezettségeik teljesítése érdekében – a Bizottság és a Tanács Titkársága számára biztosítsák valamennyi további lényeges információt. Ezen túlmenően a Bizottság azokat a tagállamokat, amelyek jelezték, hogy a vonatkozó jogszabály készítése folyamatban van, arra ösztönzi, hogy a lehető leghamarabb hirdessék ki ezeket a nemzeti intézkedéseket, a szövegeket pedig elemzés céljából bocsássák a Tanács Titkársága és a Bizottság rendelkezésére. Ez a felhívás különösen Görögországra és Spanyolországra vonatkozik, amelyek 2005-ben jelezték, hogy készül a jogszabálytervezet, további tájékoztatást azonban nem nyújtottak. A Bizottság végül aggodalommal jegyzi meg, hogy két tagállam (CY, MT) – a 9. cikkel ellentétben – mindmáig nem válaszolt, és sürgeti őket, hogy haladéktalanul nyújtsanak be az átültetésre vonatkozó, teljes körű adatokat.

A mellékelt személyzeti munkadokumentum tartalmazza a tagállamok nemzeti intézkedéseinek részletesebb elemzését, amelyen a Bizottság elemzése alapul.

¹³ A kerethatározat (9) preambulumbekzdése)